

U Z A S A D N I E N I E

Obszar Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067 został wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067 rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim (PLH220067) (Dz. U. z 2022 r. poz. 496).

Wcześniej obszar Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067 został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – Dz.U L. 33/146 z 8.02.2011), której aktualne brzmienie zawiera decyzja Komisji Europejskiej (UE) 2025/256 z dnia 7 lutego 2025 r. w sprawie przyjęcia osiemnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2025) 749).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadowolający lub zły) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzję o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r., Nr 99).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk;
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3;
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067, kierowano się także, oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form

ochrony przyrody, umieszczanej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), projekt planu zadań ochronnych wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim (PLH220067) (Dz. U. z 2022 r. poz. 496). przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 są siedliska przyrodnicze: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) opisu granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824);
- 2) ustalenia terenu objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody. Ustalono, że Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Starogard na lata 2020-2029, w granicach którego znalazł się obszar Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067, spełnia kryteria określone w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, w związku z powyższym ustalono, że zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 (pkt. 3a) ustawy o ochronie przyrody i dla tej części obszaru, stanowiącej grunty Nadleśnictwa Starogard nie sporządzano planu zadań ochronnych.
- 3) ustalenia oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których ochrony wyznaczono obszar Natura Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Oceny nie wykonano, ponieważ siedliska przyrodnicze, będące przedmiotami ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 tj.: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe występują poza obszarem objętym planem zadań ochronnych.
- 4) przeanalizowania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotu ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Analizy nie dokonano, ponieważ siedliska przyrodnicze, będące przedmiotami ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 tj.: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

(*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe występują poza obszarem objętym planem zadań ochronnych.

- 5) sformułowania celów działań ochronnych do osiągnięcia w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. Nie określono celów działań ochronnych dla poszczególnych wskaźników oraz ogólnych celów ochronnych dla każdego siedliska przyrodniczego będącego przedmiotem ochrony w obszarze, ponieważ siedliska przyrodnicze, będące przedmiotami ochrony tj.: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe występują poza obszarem objętym planem zadań ochronnych.
- 6) ustalenia działań ochronnych zapewniających skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru. W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar a znajdujących się poza obszarem objętym planem zadań ochronnych nie zaplanowano działań.
- 7) zaprojektowania działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Nie zaprojektowano działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony, ponieważ siedliska przyrodnicze, będące przedmiotami ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 tj.: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe występują poza obszarem objętym planem zadań ochronnych.
- 8) nie stwierdzono potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony;
- 9) dokonania szczegółowej analizy zapisów w istniejących dokumentach planistycznych Gmin: Starogard Gdański i Tczew, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Nie dokonano analizy istniejących dokumentów planistycznych, ponieważ siedliska przyrodnicze, będące przedmiotami ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 tj.: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe występują poza obszarem objętym planem zadań ochronnych.
- 10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części obszaru Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067 objętej pracami w ramach planu zadań ochronnych. Brak takiej potrzeby wynika przede wszystkim z faktu przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyła pełnej wiedzy na temat niewystępowania przedmiotów ochrony w tej części obszaru.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 27.05.2019 r. znak RDOŚ-Gd-WOC.6320.6.2019.AŁ podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze

przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z założeniami do planów zadań ochronnych oraz o miejscu, w którym są one wyłożone do wglądu.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000”, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjnych. Ze względu na ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 491 ze zm.) i mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników, zrezygnowano ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy (ZLW). Natomiast przekazano członkom ZLW materiały robocze pocztą elektroniczną.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- RDLP w Gdańsku;
- Nadleśnictwo Starogard;
- Urząd Gminy Starogard Gdański;
- Starostwo Powiatowe w Starogardzie Gdańskim;
- KOWR w Pruszczu Gdańskim,
- PGW Wody Polskie RZGW w Gdańsku;
- PODR w Lubaniu;
- BULiGL w Gdyni – Wykonawca PZO;
- RDOŚ w Gdańsku.

Ponadto, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, obwieszczeniem z dnia 22.03.2021 r. (znak: RDOŚ-Gd-WOC.6320.1.2021.AW) podał do publicznej wiadomości: Gazeta Wyborcza z dnia 25.03.2021 r., tablica informacyjna Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku, Urzędowi Gmin: Starogard Gdański i Tczew; RDLP w Gdańsku, Nadleśnictwu Starogard, Starostwu w Starogardzie Gdańskim i w Tczewie, KOWR w Pruszczu Gdańskim, zarządowi zlewni Tczew; Pomorskiej Izbie Rolniczej w Pruszczu Gdańskim, PODR w Starogardzie Gdańskim i w Tczewie, ARiMR Starogardzie Gdańskim, Państwowej Straży Rybackiej w Gdańsku informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067 nie wpłynęły do tutejszego organu

ochrony przyrody uwagi i wnioski ze strony opinii publicznej.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty 161/2025).

Plan zadań ochronnych nie spowoduje skutków finansowych, ponieważ nie zaplanowano działań ochronnych i monitoringowych z uwagi na to, że na części obszaru objętej ustaleniami PZO nie występują przedmioty ochrony.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).

Wojewoda Pomorski pismem z dnia 15 grudnia 2025 r. znak: PN-I.0041.60.2025.ASO, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067, nie wnosząc żadnych uwag.